

PIVOT^{4A} LEARNER'S MATERIAL

IKALAWANG MARKAHAN
MTB-MLE

G3

DepEd CALABARZON
Curriculum and Learning Management Division

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
Hindi Ipinagbibili

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayumpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot ng Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at niribisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng Curriculum and Learning Management Division CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na isinasaad ng Intellectual Property Rights (IPR) para sa karapatang pampagkatuto.

Mga Tagasuri

PIVOT 4A Learner's Material
Ikalawang Markahan
Unang Edisyon, 2020

MTB-MLE

Ikatlong Baitang

Job S. Zape, Jr.
PIVOT 4A Instructional Design & Development Lead

Emerald E. Soriano
Content Creator & Writer

Jaypee E. Lopo & Elaine T. Balaogan
Internal Reviewer & Editor

Fe M. Ong-ongowan & Hiyasmin D. Capelo
Layout Artist & Illustrator

Alvin G. Alejandro & Melanie Mae N. Moreno
Graphic Artist & Cover Designer

Ephraim L. Gibas
IT & Logistics

Earvin Pelagio, Komisyon sa Wikang Filipino
External Reviewer & Language Editor

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon 4A CALABARZON
Patnugot: Wilfredo E. Cabral
Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

PIVOT 4A CALABARZON MTB-MLE G3

Gabay sa Paggamit ng PIVOT 4A Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang **MTB-MLE**. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinigurong naaayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang may tiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa mga sumusunod na aralin.

Salamat sa iyo!

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang sagot sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong mabigyan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anomang marka o sulat ang anomang bahagi nito. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga gawain sa pagkatuto.
2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat gawain.
3. Maging tapat sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
5. Punan ang **PIVOT Assessment Card for Learners** sa pahina 38 sa pamamagitan ng akmaing simbolo sa iyong Lebel ng Performans pagkatapos ng bawat gawain.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin ang lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang iyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong sa iyong magulang o taga pag-alaga, o sinomang mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami na sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakukuha ka ng malalim na pang-unawa. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT 4A Modyul

	K to 12 Learning Delivery Process	Nilalaman
Panimula (Introduction)	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na resulta ng pagkatuto para sa araw o linggo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
	Suriin	
Pagpapaunlad (Development)	Subukin	Ang bahaging ito ay nagtataglay ng mga aktibidad, gawain at nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral. Ang karamihan sa mga gawain ay umiinog sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC. Layunin nito na makita o matukoy ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
	Tuklasin	
	Pagyamanin	
Pakikipagpalihan (Engagement)	Isagawa	Ang bahaging ito ay nagbibigay ng pagkakataon sa mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga Knowledge Skills at Attitudes (KSA) upang makahulugang mapag-uugnay-ugnay ang kaniyang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa Pagpapaunlad o D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain sa buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kaniyang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
	Linangin	
	Iangkop	
Paglalapat (Assimilation)	Isaisip	Ang bahaging ito ay maghahatid sa mag-aaral sa proseso ng pagpapakita ng mga ideya, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga upang makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kaniyang kaalaman sa pagbibigay ng epektibong repleksiyon, pag-uugnay o paggamit sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na magbibigay sa kaniya ng pagkakataong pagsama-samahin ang mga bago at dati ng natutuhan.
	Tayahin	

Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng Worktext at Textbook na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid ng kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI.

Pagtukoy sa Panghalip Pananong na Ano at Sino

Aralín

I

Madalas ay may nais kang malaman tungkol sa mga tao at iba pang bagay. Dahil dito, ginagamit mong paraan ang pagtatanong. Ano-anong salita ang ginagamit mo? Tama kaya ang napipili mong panghalip pananong?

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang natutukoy mo ang mga panghalip pananong na ano at sino at ang angkop na gamit ng mga salitang ito.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin at unawain ang diyalogo sa ibaba. Sagutin ang mga tanong sa susunod na pahina. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Dan, anong aklat ang paborito mong basahin?

2. Paborito ko ang aklat sa Mother Tongue. Magaganda ang mga kuwentong mababása rito.

3. Sino ba ang iyong guro sa Mother Tongue?

4. Ang aking guro ay si Gng. Emerald Soriano.

1. Ano ang paboritong aklat ni Dan?
2. Sino ang kaniyang guro sa Mother Tongue?
3. Bakit paborito ni Dan ang Mother Tongue?

Napansin mo ba ang mga salitang ginamit na pananong? Ang mga ito ay panghalip pananong na mula sa salitang tanong. Nangangahulugan itong pantanong. Ito ay mga salitang ginagamit sa pagtatanong tungkol sa bagay, tao, pook, gawain, panahon, katangian at iba pa.

Ang panghalip pananong na ano ay ginagamit upang sagutin ang mga tanong tungkol sa bagay, hayop, katangian, gawain o pangyayari.

Halimbawa: Ano ang alaga mong hayop?

Anong ginagawa ng mga mag-aaral sa klase?

Ang panghalip pananong na sino ay ginagamit upang sagutin ang mga tanong tungkol sa ngalan ng tao.

Halimbawa: Sino ang iyong ina?

Sino ang pangunahing tauhan sa kuwento?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin ang panghalip pananong sa bawat pangungusap. Isulat ito sa iyong kuwaderno.

1. Sino ang nakakuha ng mataas na marka?
2. Ano ang paksa ng maikling salaysay?
3. Ano ang araling tinalakay sa modyul?
4. Ano ang ipinaalala ng guro sa mga bata?
5. Sino ang pangulo ng Pilipinas?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Isulat sa iyong kuwaderno ang angkop na panghalip pananong sa bawat pangungusap.

1. ____ ang magbabakasyon sa probinsiya?
2. ____ ang mga kailangan sa pagtatanim?
3. ____ ang kumain ng mga bayabas?
4. ____ ang katulong ni tatay sa bukid?
5. ____ ang gulay na paborito mong kainin?

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Basahin ang kuwento sa ibaba. Kopyahin ang talahanayan sa iyong kuwaderno. Punan ang bawat kolum ayon sa hinihingi nito.

Sa isang malayong bayan ay may isang bátang kilala ng lahat. Siya ay si Maria. Kinagigiliwan siya dahil sa kaniyang magandang ugali. Araw-araw siyang tumutulong sa gawaing bahay. Inaalalayan niya ang mga matatanda. Hindi siya nag-aatubiling tumulong sa sino mang nangangailangan. Tinagurian siyang Maria Matulungin.

Tanong	Sagot sa Tanong	Panghalip Pananong
1. Sino ang tauhan sa kuwento?		
2. Ano ang ginagawa niya araw-araw?		
3. Sino ang inaalalayan ni Maria?		
4. Sino ang tinutulungan niya?		
5. Ano ang tawag kay Maria?		

A

Natutuhan mo sa araling ito na ang panghalip pananong ay galing sa salitang **t _ n _ _ _**.

?

Ang panghalip pananong ay dapat gamitin sa pagtatanong tungkol sa bagay, **t _ _** pook, gawain, panahon, katangian at iba pa.

Ang mga halimbawa nito ay **_ n _** at **s _ n _**.

Pagtukoy sa Panghalip Pananong na Saan at Kailan

Aralin

I

Natutuhan mo sa nakaraang aralin ang paggamit ng pananong na ano at sino. Natukoy mong para ito sa bagay, tao, pook, gawain, panahon, katangian at iba pa.

Pag-aaralan mo naman ang mga salitang gamit sa pagtatanong kung nais mong malaman ang lugar at panahon.

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang natutukoy mo ang panghalip pananong na saan at kailan at magamit ang mga ito sa pangungusap na patanong.

D

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin at unawain ang talambuhay sa ibaba bílang pagpupugay sa isang bayaning guro. Pagkatapos ay sagutin ang mga tanong. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Si Teodoro Asedillo ay isinilang noong Hulyo 1883 sa Longos (Kalayaan), Lalawigan ng Laguna. Mula taong 1910 hanggang 1921, siya ay naglingkod bílang guro sa Mababang Paaralan ng Longos. Kilala si Teodoro sa kaniyang kahusayan sa pagtuturo.

Sa panahon ng kolonyalistang Amerikano, mahigpit na ipinagbabawal ang paggamit ng wikang Pilipino. Pinapatawan ng kaukulang parusa ang sinomang lumabag. Ito ang nagtulak sa unang paghihimagsik ni Teodoro. Pinili niyang gamitin ang wikang Pilipino sa halip na wikang Ingles. Iminulat niya ang mga mag-aaral sa kagitingan at áral ng mga bayaning Pilipino. Tinuruan din niya ang mga mag-aaral ng awiting makabayan. Hindi rin niya ginamit ang mga aklat na akda ng mga dayuhang manunulat.

Si Teodoro Asedillo ay maituturing na isang bayani ng ating Wikang Pambansa. Masasabing isang alamat si Asedillo para sa mga taga-Silangang Laguna at Quezon. Naging bantog siya nang gawing pelikula ni Fernando Poe Jr. ang kaniyang buhay noong 1971. *(Adapted)*

1. Kailan ipinanganak si Teodoro Asedillo?
2. Saang paaralan siya nagturo?
3. Kailan isinapelikula ni Fernando Poe, Jr. ang kaniyang kuwento?

Nasagot mo ba ang mga tanong? Pansinin ang mga ginamit na salita na makikita sa talahanayan sa ibaba.

Tanong	Sagot
Saan ipinanganak si Teodoro Asedillo?	sa Longos, Lalawigan ng Laguna
Kailan nagsimulang magturo si Teodoro Asedillo?	noong taóng 1910

Ang salitáng saan at kailan ay mga panghalip pananong na ginagamit sa pangungusap na patanong.

Ang pananong na saan ay ginagamit upang sagutin ang mga tanong tungkol sa lugar. Samantala, ang pananong na kailan naman ay ginagamit upang sagutin ang mga tanong na may kaugnayan sa oras, araw, petsa o panahon.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin kung saan o kailan ang angkop na panghalip pananong. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. _____ tayo pupunta sa silid-aklatan?
2. _____ ipapasa ang album ng mga bayani?
3. _____ makikita ang mga larawan ng bayani ng lalawigan?
4. _____ táyo pupunta sa bantayog ni Dr. Jose Rizal?
5. _____ mo inilagay ang aklat tungkol kay Apolinario Mabini?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Isulat ang angkop na panghalip pananong sa mga salitáng may salungguhit. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Si Jose Rizal ay isinilang sa Calamba, Laguna.
2. Ipinanganak siya noong ika-19 ng Hunyo, 1861.
3. Binabasahan ng aklat si Jose tuwing gabi ng kaniyang ina.
4. Nagtungo sila sa simbahan ng Antipolo.
5. Sa Ateneo Municipal de Manila siya nagtapos ng isang kurso.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Isulat ang sagot sa mga tanong gamit ang buong pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Kailan ang araw ng iyong kapanganakan?

_____.

2. Saan ka ipinanganak?

_____.

3. Saang paaralan ka pumapasok?

_____.

4. Kailan ang araw ng inyong pagsamba?

_____.

5. Saan ang paborito mong pasyalan?

_____.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Piliin sa loob ng kahon ang wastong panghalip pananong sa bawat pangugusap. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Ano

Kailan

Saan

Sino

1. ____ ang gumagamot sa táong may sakit?
2. ____ ang tungkuling ginagampanan ng nars?
3. ____ kayo pumupunta sa simbahan o bahay sambahan?
4. ____ ang maituturing mong bayani ng inyong pamilya?
5. ____ sa inyong pamayanan makikita palengke?

Bagong Bayani sa Panahon ng Pandemya

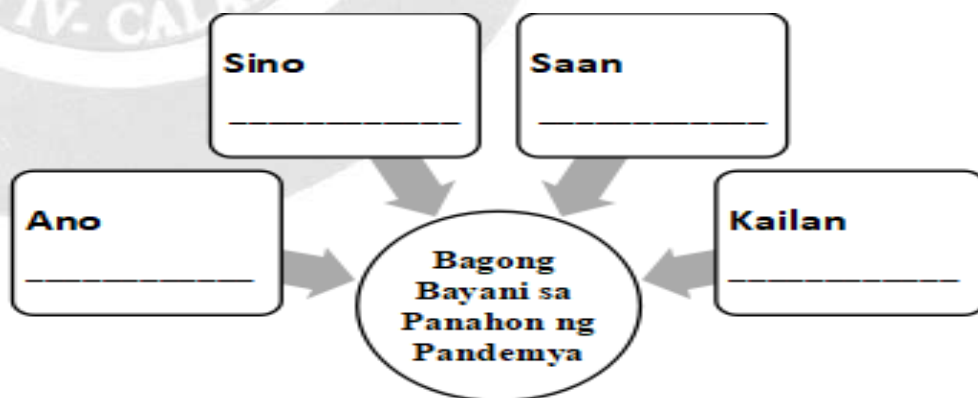
Ayon sa National Nutrition Council

Silipin natin ang mga kahanga-hangang sakripisyo ng ilan sa mga **Barangay Nutrition Scholars (BNS)** kagaya nina Ms. Esherill “She” Pullan ng Barangay Palayan, Liliw, Laguna at Sir Michael “Mitch” Leonido ng Barangay Pinugay, Baras, Rizal.

Sina Ms. She at Sir Mitch, kagaya ng ibang mga BNS ay tumutulong sa pag-aayos at pamamahagi ng mga **food packs**. Si Ms. She ay nagbabantay rin sa mga **checkpoint** o kaya’y bibisitahin ang mga **Person Under Investigation (PUI)** at **Person Under Monitoring (PUM)** sa kanilang barangay. Tuwing Martes, nag-iikot si Sir Mitch para mabigyan ng **deworming** at patak ng Bitamina A ang mga batà sa kanilang nasasakupan. Ilan lámang ito sa kanilang di-matatawarang gawain bílang BNS.

May mga pangamba man sa kanilang kalusugan at kaligtasan, namamayani kina Ms. She at Sir Mitch ang magampanan nang may kasiyahan, buong-puso at dedikasyon ang kanilang tungkulin. Ang mga BNS na tulad nila ay ilan sa maituturing na bagong bayani sa panahon ng pandemya.

Gawain sa Pagkatuto Bílang 6: Kopyahin ang dayagram. Gumawa ng pangungusap na patanong gamít ang mga panghalip pananong na nakasulat sa bawat kahon. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

A

Natutuhan mo sa araling ito ang mga panghalip pananong na saan at kailan.

Upang makasagot sa tanong na saan, kailangan mong tandaan ang salitang

I				r

.

Pagtukoy sa Wastong Ekspresyon sa Pagbibigay ng Reaksiyon

Aralin

WEEK
3

Natutuhan mo sa mga nakaraang aralin ang mga panghalip pananong. Pag-aaralan mo naman ngayon ang mga ekspresyong ginagamit sa pagbibigay ng reaksiyon.

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang matutukoy mo ang mga ekspresyon na angkop sa pagbibigay reaksiyon tungkol sa mga lokal na balita, impormasyon, propaganda na pampaaralan, komunidad at iba pang lokal na gawain.

Basahin ang isang anunsiyo at ang usapan tungkol dito.

ANUNSIYO

ANO: Iwas COVID-19 Online Seminar

KAILAN: Disyembre 18, 2020 sa ika-3:00 ng hapon

SINO: Lahat ng mga mamamayan

PAALALA: Maghanda ng papel at panulat

Barangay Kapitan

SONIA: Magandang araw sa iyo Divina. Nabasa mo na ba ang anunsiyo ng ating Barangay Kapitan?

DIVINA: Oo, Sonia. Magkakaroon ng online seminar. Daddalo ka ba?

SONIA: Oo. Napakahalaga kasi nito sabi ni Tatay Pilo.

DIVINA: Tama ka. Kami rin ay manonood. Sabi ni Nanay Jean ay matututuhan natin dito ang mga dapat gawin.

SONIA: Iniisip ko iyong mga walang **internet**. Paano sila makakalahok?

DIVINA: Hindi problema iyan. Maririnig din sa radyo ang programa.

Mamimigay rin daw sa bawat bahay ng babasahin tungkol sa pag-iwas sa COVID-19.

SONIA: Mahusay. Sana ay maraming makapanood upang wala ng magkasakit.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Sagutin ang mga tanong. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Ano ang programang gaganapin ayon sa anunsiyo?
2. Kailan isasagawa ang programa?
3. Sino ang nagpadala ng anunsiyo?
4. Ano ang naging reaksiyon ni Sonia tungkol dito?
5. Ano ang naging opinyon ni Divina sa sinabi ni Sonia?

May mga anunsiyo rin bang katulad nito sa inyong barangay? Paano ka tumutugon dito?

Ang pagbibigay ng reaksiyon tungkol sa balita, impormasyon at iba pa ay isang mabuting kasanayan. Ito ang paraan upang maipahayag mo ang sariling saloobin, opinyon, at pananaw hinggil sa mga kaisipang inilahad.

Ang sumusunod ay mga halimbawa ng mga ekspresyong magagamit:

- *Nauunawaan ko at sumasang-ayon ako ____
- *Paumanhin ngunit hindi ako sumasang-ayon ____
- *Kung ako ang tatanungin ____
- *Kung hindi ako nagkakamali ____
- *Sa aking palagay/ sa aking pananaw ____
- *Maaaring tama ngunit para sa akin ____
- *Tama at mabuti iyan ____

Ang pagbibigay ng reaksiyon ay maaaring pagsang-ayon, o pagsalungat sa kaisipan ng nagsasalita o kausap. Ito ang iláng bagay na dapat tandaan sa pagpapahayag ng reaksiyon:

1. Unawaing mabuti ang pahayag o sinasabi.
2. Magkaroon ng sapat na kaalaman tungkol sa pinag-uusapan.
3. Gawing simple ngunit malinaw ang iyong pahayag.
4. Gumamit ng mga magagalang na pananalita.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin kung ang mga salitang may salungguhit ay wastong ekspresyon sa pagbibigay ng reaksiyon. Lagyan ng tsek (✓) kung Oo at ekis (X) naman kung Hindi. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

- _____ 1. Tama at mabuti ang iyong iniisip. Maging magalang sa lahat.
- _____ 2. Sundin mo na lamang ako. Ito ang tama.
- _____ 3. Kung hindi ako nagkakamali, dapat basahing mabuti ang mga aralin bago sagutin ang mga tanong sa gawain.
- _____ 4. Ayaw ko. Hindi ko gusto ang sinasabi mo.
- _____ 5. Kung ako ang tatanungin, mahalaga pa rin ang pag-aaral.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Tukuyin kung anong ekspresyon sa pagbibigay ng reaksiyon ang ginamit sa pahayag. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Sa aking palagay, mas makabubuting sumunod sa nanay at tatay.
2. Kung ako ang tatanungin, dapat mag-aral na lamang kaysa maglaro sa labas.
3. Maaaring tama ang magpahayag ngunit para sa akin, mas mainam na huwag sumagot ng pabalang sa magulang.
4. Kung hindi ako nagkakamali, Marso nang sinimulan ang **community quarantine** sa bansa.
5. Sumasang-ayon ako na mahalaga ang papel ng mga guro sa panahon ng pandemya.

A

Natutuhan mo sa araling ito na ang mga salitang ginagamit sa pagsang-ayon o pagsalungat sa isang pahayag.

Kapag ikaw ay magbibigay ng reaksiyon sa mga nababasa o naririnig tulad ng balita, anunsiyo o iba pang kaisipan, dapat mong gamitin ang wastong

	k							n
		p						

.

Pagbibigay ng Reaksiyon, Opinyon at Saloobin

Aralín

I

Natutuhan mo sa nakaraang aralin ang mga ekspresyong maaari mong gamitin upang ipahayag ang iyong pagsang-ayon o pagsalungat.

Sa araling ito naman ay pag-aaralan mo ang wastong paggamit ng mga ito.

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang makapagbibigay ka ng iyong reaksiyon tungkol sa balita, impormasyon at iba pang gawaing lokal gamit ang wastong ekspresyon sa pagpapahayag.

D

Gawain sa Pagtuturo Bilang 1: Ibigay ang sariling reaksiyon sa nabasang balita gamit ang tanong sa susunod na pahina. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

ASIAN GAMES: Pinay **skateboarder**, alay ang ginto sa inang street vendor, amang karpintero (mula sa balita ni Karl Cedrick Basco)

Wala nang mas sasaya pa sa hatid na kaligayahan ng gintong medalya para sa **women's street skateboarding champion** ng 2018 Asian Games na si Margielyn Didal.

Hindi lámang karangalan sa bansa ang kaniyang iniuwi sa Pilipinas ngunit kasiyahan rin sa puso ng kaniyang mga magulang na pinag-alayan niya ng kaniyang tagumpay sa nasabing kompetisyon.

"Super happy po kasi sobrang laking tulong lalo na sa family at sa lahat ng skaters sa Pilipinas," pahayag ni Didal.

Si Didal ang ikalimang Pilipina na tutuntong sa pinamataas na podium sa Asian Games 2018 matapos ang matagumpay na kampanya nina Hidilyn Diaz ng **weightlifting** at mga **golfer** na sina Lois Kaye Go at Bianca Pagdanganan.

Ano ang iyong nararamdaman sa tuwing may nananalong Pilipino sa pandaigdigang paligsahan katulad ng iyong nabasa? Sang-ayon ka ba o hindi na dapat silang ipagmalaki?

REAKSIYON:

Ang pagbibigay ng reaksiyon ay isang madamdamin at pangkaisipang pagpapahayag ayon sa isang isyu o usapin. Ito ay naaayon sa iyong personal na isipan, damdamin at karanasan.

Halimbawa ng reaksiyon:

1. Sa aking palagay, mas makabubuti sa kaniya kung sa probinsiya na lámang siya mag-aaral.
2. Nalulungkot ako sa nangyayari sa ating bansa dulot ng pandemya. Maraming nawalan ng trabaho at walang pasok sa paaralan.

Ang paggamit ng iba't ibang ekspresyon sa pagbibigay ng reaksiyon o opinyon ay paraan upang malinang at mapalawak ang kaisipan ukol sa paksang pinag-uusapan.

Ilan sa mga halimbawa ng reaksiyon ay ang sumusunod:

- a. Sa aking sariling opinyon, dapat nating ipagmalaki ang likhang Pinoy at ang talento natin bílang Pilipino;
- b. Kung ako ang tatanungin, hindi rin ako magpapasuhol sa dayuhan at ipagmamalaki ko ang lahi ko, lahing Pilipino;
- c. Masaya sa pakiramdam habang binabása ko ang kuwento. Nakatataba ito ng puso bílang Pilipino.

Gawaing Pagkatuto Bilang 2: Piliin ang angkop na reaksiyon. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Kinausap ng guro si Beth dahil hindi ito nakapagpása ng kaniyang proyekto. Ibinigay niya ito tatlong araw pagkatapos na magbigay ang guro ng takdang araw ng pagpapása.
 - A. Tama ang ginawa ng guro upang magbigay-aral kay Beth.
 - B. Dapat hinayaan na lamang ng guro si Beth dahil nakapagpása pa rin naman.
 - C. Hindi ako sang-ayon dahil napahiya si Beth sa klase.
2. Oras ng rises, pinasingit sa pila ni Miko ang kaniyang matalik na kaibigang si Sid na hulíng dumating.
 - A. Maganda ang ipinakitang pagkakaibigan ng dalawa.
 - B. Sa aking palagay, dapat pumila si Sid nang maayos.
 - C. Sang-ayon ako sa ipinakita nina Miko at Sid.
3. Si Neth ay mahusay umawit. Lumalahok siya sa iba't ibang paligsahang pampaaralan at pambarangay.
 - A. Nagpapakita si Neth ng kayabangan.
 - B. Nakatutuwa na ipinakikita niya ang kaniyang talento.
 - C. Hindi siya lumalahok sa barangay dahil wala itong grado.
4. Ipinagbabawal sa klase ni Bb. Narciso ang paglalaro ng cellphone sa oras ng klase.
 - A. Di ako sang-ayon dahil ito'y mahalagang gamit.
 - B. Sa opinyon ko, nakatutulong ang cellphone sa pag-aaral.
 - C. Sa aking palagay, magiging sagabal ito sa pakikinig.
5. Gustong-gusto na ni Karl na maglaro sa labas. Ipinagbabawal pa ito sa kasalukuyan kaya nanatili na lang siya sa loob ng bahay.
 - A. Sumasang-ayon ako dahil iyon ang makabubuti.
 - B. Dapat ay lumabas na siya kahit saglit lamang.
 - C. Sa opinyon ko ay maaari nang lumabas.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Basahin at unawain ang impormasyon sa pag-iwas sa COVID-19. Piliin ang letra ng angkop na reaksiyon. Isulat ito sa iyong kuwaderno.

1. Ang pagsusuot ng **face mask** ay mahalaga upang maiwasan ang pagkalat ng virus.
 - A. Sang-ayon ako para sa kaligtasan ng lahat.
 - B. Hindi ako sang-ayon dahil nakasasagabal ito sa paghinga.
2. Umiwas sa mga táong may lagnat, ubo at sipon.
 - A. Sang-ayon ako dahil maaaring makahawa sila.
 - B. Di ako sang-ayon dahil nakakaawa ang kalagayan nila.
3. Ang táong nakisalamuha sa pasyenteng positibo sa **virus** ay kailangang humingi ng agarang atensiyong medikal.
 - A. Sang-ayon ako upang masuri kung nahawahan.
 - B. Di ako sang-ayon dahil magastos magpatingin sa doktor.
4. Palaging maghugas ng kamay gamit ang sabon at umaagos na tubig.
 - A. Sang-ayon ako upang matanggal ang virus na kumapit sa aking kamay.
 - B. Di ako sang-ayon sa umaagos na tubig dahil maaksaya.
5. Hindi maaaring lumabas ang mga 65 taóng gulang o **senior citizen**, **person with disability (PWD)**, buntis at mga táong mayroong panganib sa kalusugan.
 - A. Nauunawaan ko at sumasang-ayon ako dahil madaling kumapit ang virus sa kanila.
 - B. Tama ngunit dapat pinahihintulutan din lumabas o mamasyal paminsan-minsan.

Natukoy mo ba ang mga angkop na pahayag upang ipaalam ang iyong pagsang-ayon o pagsalungat sa isang kaisipan? Tandaan ang mga ito upang magamit mo sa iyong pakikipag-usap sa iba.

Si Rea na Laging may Reaksiyon

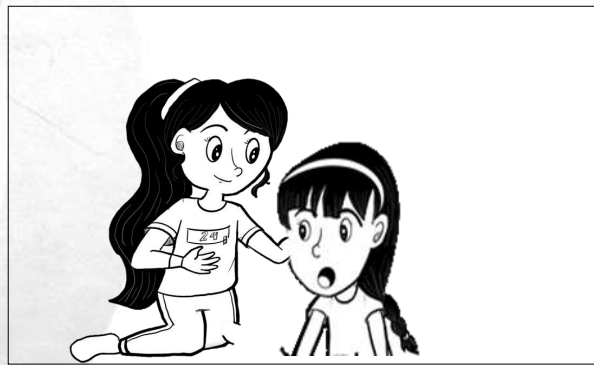
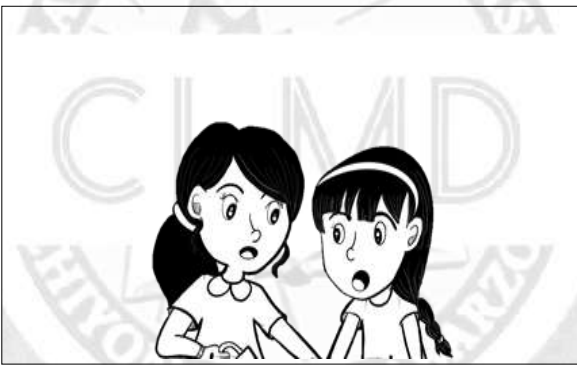
J. Lopo

“Ayaw ko niyan. Hindi ako susunod sa iyo,” ang sagot ni Rea sa nakatatanda niyang kapatid na si Sionny.

“Rea,” ang malumanay na wika ng kapatid. “Bakit naman ayaw mong sumunod? Ito ang mga modyul na ipinadala ng iyong guro. Kailangan mong pag-aralan ang mga ito.”

“Ang gusto ko ang masusunod. Maglalaro na lamang ako sa labas ng bahay. Hinihintay na ako ng mga kaibigan ko,” angal ni Rea.

“Tutulungan naman kita. Madali lang to, sige na,” pakiusap ng kaniyang Ate Sionny.

Nang marinig iyon ng Tatay Axe nila ay sumali na ito sa usapan. “Rea, sabi ni Ginoong Axe, at Sionny, lapit kayong dalawa sa akin. May sasabihin ako sa inyong dalawa.”

“Opo, itay, sagot ni Sionny.”

“Kung hindi ako nagkakamali, narinig kong sinabi mo Rea na ‘yong gusto mo ang dapat sundin. Tama ba ako?”

Tahimik si Rea at hindi nagsasalita. Tumango lamang ang bata.

“Sa palagay mo ba ay tama ang iyong sinabi, Rea,” tanong ng ama. “Wastong reaksiyon ba ang ginamit mo sa pakikipag-usap sa iyong Ate Sionny?”

“Patawad po, itay. Sorry din po Ate Sionny. Mali po ang aking naging paraan maging ang aking sinabi.

“Kung ikaw ang tatanungin, paano mo ba dapat ipinahayag ang iyong reaksiyon,” tanong ni Mang Axe.

“Dapat po ay gumamit ako ng po at opo sa pakikipag-usap. Hindi rin dapat po pasigaw ang pagsasabi ko. Inunawa ko rin po sana na para sa aking kabutihan ang gusto ni ate,” paliwanag ni Rea.

“Sumasang-ayon ako sa iyo, Rea. Tama at mabuti iyang naisip mo. Sana ay magamit mo ito sa susunod na pakikipag-usap.

“Opo, ate at itay, makakaasa po kayo.” “Mabuti naman kung ganoon,” masayang sambit ng ama.

“Andiyan pala kayong tatlo. Halina kayo at sabay-sabay na tayong kumain. Nagluto ako ng masusustansiyang gulay,” wika ni Aling Phine. “Mabuti ito para sa kalusugan,” dagdag pa nito.

“Sumasang-ayon po ako, inay. Nabasa ko po sa mga aralin na magiging malusog daw po tayo kapag kumain ng gulay. Makaiiwas din po tayo sa COVID-19 dahil lalakas ang ating resitensiya,” masiglang sabi ni Rea.

Masaya silang kumain ng tanghalian. Masaya rin sa bagong aral na natutuhan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Lagyan ng tsek (✓) kung Tama ang pahayag na kinuha sa kuwento. Lagyan naman ng ekis (X) kung Mali at hindi ito dapat gamitin. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

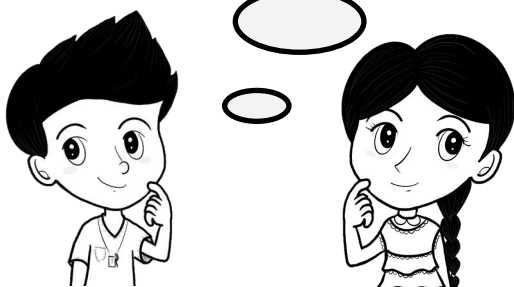
- _____ 1. "Kung hindi ako nagkakamali, narinig kong sinabi mo Rea...."
- _____ 2. "Ayaw ko niyan. Hindi ako susunod sa iyo."
- _____ 3. "Sa palagay mo ba ay tama ang iyong sinabi...."
- _____ 4. "Kung ikaw ang tatanungin, paano mo ba dapat sinabi ang iyong reaksiyon."
- _____ 5. "Sumasang-ayon po ako, inay."

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Ibigay ang iyong reaksiyon o opinyon tungkol sa pangyayari sa ibaba. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Walang bakuna, walang pasok.
Natatandaan ba ninyo ang pahayag na ito ni Pangulong Rodrigo M. Duterte?

Papayagan lámang ang tinatawag na **face-to-face learning** kung saan pisikal na papasok ang mga mag-aaral kapag natukoy nang mababa ang posibilidad na mahawa sa COVID-19.

1. Iniisip mo _____

2. Saloobin mo _____

3. Karanasan mo _____

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Isulat ang opinyon mo sa isyu sa ibaba. Piliin kung aling pahayag ang sang-ayon ka. Sumulat ng 2-3 pangungusap sa iyong kuwaderno.

Gusto ko ang internet dahil nakatutulong ito sa aking pag-aaral at sa pananaliksik ng iba't ibang paksa.

Gusto ko ang internet dahil nalilibang ako sa mga magagandang palabas at sari-saring mga laro.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 7: Basahin at unawain ang pahayag. Magbigay ng sariling reaksiyon tungkol dito. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Hindi pa pinapayagan ang pisikal na pagpasok sa paaralan kahit bumababa na ang bilang ng nagkakasakit dahil sa COVID-19. Kung makapasok na sana ay mas madali na ang pag-aaral dahil mas maipaliliwanag ng guro ang mga aralin. Mas magiging buhay o masaya rin ang pag-aaral kung nakakausap ang mga kamag-aral. Madaling makapagtanong at makakuha ng sagot kung nahihirapang unawain ang leksiyon.

Reaksiyon:

Paksang pamimilian:

-
- A black and white line drawing of a girl and a boy. The girl on the left has long dark hair, is wearing a short-sleeved shirt and a skirt, and is carrying a bag. She has her arms outstretched. The boy on the right has short dark hair, is wearing a short-sleeved shirt and pants, and is carrying a backpack. He is waving with his right hand. Above each child are two empty speech bubbles for writing. In the background, there is a large, faint watermark of the CLMD logo, which includes the text 'KABUKIRAN NG EDUKAS', 'CLMD', and 'HIYON IV- CALA'.

Ang pagbibigay ng reaksiyon ay isang madamdamin at pangkaisipang pagpapahayag ayon sa isang isyu o usapin. Ang pagbibigay mo ng reaksiyon sa mga isyu ay batay sa iyong personal na s u r a n, d m a n at karanasan.

Pagtukoy sa Tayutay na Metapora

Aralín

Natutuhan mo sa nakaraang aralin ang mga salitang ginagamit sa pagpapahayag ng saloobin, reaksiyon o opinyon.

Sa linggong ito, sisimulan mo ang pag-aaral tungkol sa tayutay. Ito ay ang paggamit ng mga salitang may kakaiba o malalim na kahulugan. Mayroon itong iba't ibang uri katulad ng simile, metapora, personipikasyon, hyperbole at marami pang iba.

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang matutukoy mo ang kahulugan ng metapora at ang mga halimbawa nito.

Ang metapora o pagwawangis ay tuwirang paghahambing ng dalawang tao o bagay. Ito ay anyo ng pananalita na ang tao o bagay ay inihahambing o iwinawangis sa ibang bagay na hindi ginagamitan ng sing-, tulad ng-, o sim/sin-.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang tula. Sagutin ang mga tanong sa susunod na pahina. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Hulog ng Langit ni Renante R. Soriano

Uwa, uwa, ang iyak ng munting sanggol,
nang siya ay isilang ng kaniyang inang mahal.
Siya ay anghel sa bago niyang pamilya
Oo siya nga, bátang kaylusog at kaysigla.

Ang balat niya'y isang bulak,
na sa kaputian ay napapansin.
Ngiti niya'y gamot,
sa nalulungkot na damdamin.

Munting tawa niya ay pag-asa,
Sa bawat miyembro ng pamilya
Siya ay hulog ng langit,
Handog sa mga magulang niyang kay saya.

1. Sino ang tinutukoy sa tula na hulog ng langit?
A. ang batà
B. ang munting anghel
C. ang munting sanggol
2. Sa anong uri ng nilalang iwinangis ang sanggol?
A. manggagamot
B. anghel
C. bulaklak
3. Saan itinulad ang kaniyang kulay?
A. sa bulak B. sa gatas C. sa rosas
4. Ano ang tinutukoy na pag-asa sa tula?
A. mata B. mukha C. tawa
5. Paano inilarawan ang munting sanggol?
A. isang regalo B. isang anghel C. isang damdamin

Basahin ang mga pangungusap mula sa tula. Ang mga salita o pariralang may salungguhit ay mga halimbawa ng metapora.

1. Siya ay anghel sa bago niyang pamilya.
2. Ang balat niya'y isang bulak.
3. Ngiti niya'y gamot.
4. Munting tawa niya ay pag-asa.
5. Siya ay hulog ng langit.

Tandaan na ang metapora ay pagwawangis na ginagawa sa tao o bagay sa ano mang bagay, hayop at iba pa. Mapapansin na ang bata o 'siya' sa bilang 1 ay itinulad sa anghel. Ang salitang ngiti naman sa bilang 3 ay naging katumbas ng o kawangis ng gamot.

Maaari lamang gawin ang pagwawangis kung may kaugnayan ang dalawang salita at ang nais ipakahulugan. Kaya inihalintulad ang ngiti sa gamot sapagkat pareho silang 'nakagagamot'. Ang una ay sa lungkot, ang ikalawa naman ay sa sakit.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Kopyahin ang gawain sa iyong kuwaderno. Bilugan ang metapora sa bawat pangungusap. Salungguhitan naman ang salitang pinagwangisan.

Halimbawa:

Si Pedro ay malakas na bagyo.

1. Ang mga ina ay tunay na ilaw ng tahanan.
2. Mahirap magalit si Dory dahil siya'y may pusong bato.
3. Ang mga mata niya ay alitaptap.
4. Si France ay bulaklak sa bango.
5. Si Diego ay isang anghel sa kabutihan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Tukuyin ang tayutay na metapora sa bawat pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Halimbawa:

Isang kidlat si Ana sa bilis magbasa.— kidlat

1. Si Noemi ay isang magandang bulaklak.
2. Haligi ng tahanan kung ituring ang mga tatay.
3. Itinuturing na tupa si Ethan sa kabaitan.
4. Ang ngipin ni Reign ay gatas sa kaputian.
5. Si nanay ay bituin sa aking paningin.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Iguhit ang ★ kung ang pangungusap ay gumagamit ng metapora. Lagyan naman ng ekis ✕ kung hindi. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Halimbawa:

Naging yelo ang gabi dahil sa lamig ng ulan. ★

1. Nagiging mabangis na toro ang karagatan tuwing bumabagyo.
2. Singgaan ng balahibo ang papel.
3. May pambihirang panlasa sa kasuotan ang mag-artista.
4. Ang lolo ko ay leon sa katapangan.
5. Matigas na kahoy ang ulo ni Benjie.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Punan ng angkop na metapora ang pahayag upang mabuo ang bawat pangungusap. Piliin ang letra ng sagot mula sa kahon sa ibaba. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Kapag nagagalit si Dina ay _____.
2. _____ ang puso ni Juancho dahil ayaw niyang patawarin ang kapatid.
3. Sa edad na 65, ang mukha ni Aling Mena ay _____.
4. Si Angela ay isang _____.
5. _____ kapag siya ay tumatakbo.

A. kabayo sa bilis si Trina	E. bato
B. tulad ng apoy ang salita	F. anghel sa ganda
C. nagbabaga ang dila	G. nagmumurang kamatis
D. sintulin ng Cheetah	H. singkinis ng kamatis

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Sumulat ng tatlong pangungusap na ginagamitan ng metapora. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

1. _____
2. _____
3. _____

A

Natutuhan mo sa araling ito ang kahulugan at mga halimbawa ng metapora.

Ang metapora o pagw _ w _ _ g _ s ay tuwirang paghahambing ng dalawang tao o bagay. Kung maghahambing ka ng tao ay dapat gumamit ka ng magagandang ekspresyon o pananalita upang hindi makasakit ng kapwa.

Pagtukoy sa Tayutay na Personipikasyon

Aralín

Natutuhan mo sa nakaraang aralin ang kahulugan at mga halimbawa ng tayutay na metapora o pagwawangis.

Pag-aaralan mo naman ngayon ang pagbibigay kilos na kayang gawin ng tao sa isang bagay na walang buhay o sa hayop.

Ito ay isa pang uri ng tayutay na tinatawag na personipikasyon.

Ang personipikasyon ay isang tayutay na nag-uugnay ng mga katangian ng tao sa mga bagay o hayop. Tinatawag din itong pagtatao, pagsasatao, o pagbibigay-katauhan.

Basahin ang mga halimbawa ng pangungusap na ginamitan ng personipikasyon mula sa kuwento. Pansinin ang may salungguhit.

1. Wala siyang angal kahit palagi siyang tinatawag ng mga hugasing pinagkainan sa kusina.
2. Pakiramdam niya ay tila sinisigawan siya ng lakas ng tunog ng tambutso ng traysikel.
3. Katabi niya sa lamesa ang isang maliit na ilawan na tumitingin sa kaniyang ginagawa.
4. Ang kaniyang mga laruan sa higaan ang kaniyang tagabantay habang siya ay natutulog.
5. Ang sarap pakinggan ang awit ng munting ibon na nakahapon sa punongkahoy.

Wala namang kakayahang gawin ng pinagkainan, traysikel, ilawan, laruan at ibon ang ikinilos sa pangungusap. Inihalintulad ang mga aksyon na nabanggit sa ginagawa o kakayahan ng tao.

Ang pagtawag, pagsigaw, tumingin, magbantay at umawit ay gawain o kilos na nililikha lamang ng tao. Samakatuwid, ang personipikasyon ay ang paggamit ng kilos o katangian ng tao sa bagay o hayop.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang kuwento. Sagutin ang mga tanong na nasa susunod na pahina. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Ang Bátang si Randy

ni: Renante R. Soriano

Maituturing na huwarang batà si Randy ng kaniyang mga magulang dahil sa kaniyang taglay na mabuting pag-uugali. Siya ay walong taóng gulang pa lámang.

Sa tuwing araw ng Sabado at Linggo, ay nagagawa niyang tumulong sa kaniyang mga magulang sa mga gawaing bahay. Wala siyang angal kahit palagi siyang tinatawag ng mga hugasing pinagkainan sa kusina. Paminsan-minsan ay sumasama rin siya sa kaniyang nanay sa pamamalengke. Sa tuwing siya ay sasakay sa traysikel kasama ang kaniyang nanay, pakiramdam niya ay tila sinisigawan siya ng lakas ng tunog ng tambutso ng traysikel. Kasabay nito ay ramdan din niya ang pagtambol ng kaniyang puso dahil sa kaba. Ngunit dahil kasama niya ang kaniyang nanay ay batid niya na siya ay ligtas.

Sa gabí naman bago siya matulog ay gumagawa siya ng kaniyang mga takdang aralín. Naririnig niya ang pag-awit ng ibon sa punongkahoy. Katabi niya sa lamesa ang isang maliit na ilawan na tumitingin sa kaniyang ginagawa. Tinatanong niya ang kaniyang mga magulang kung may mga hindi niya kayang sagutan nang mag-isa. Ugali rin niya ang palaging pagdarasal bago matulog. Nagpapasalamat siya sa lahat ng biyayang nakamtan sa buong maghapon. Ang kaniyang mga laruan sa higaan ang kaniyang tagabantay habang siya ay natutulog.

1. Sino ang itinuturing na huwarang batà sa kuwento?
A. Andy B. Brando C. Randy
2. Ano ang nabanggit na karaniwang ginagawa niya tuwing araw ng Sabado at Linggo?
A. naghuhugas ng mga pinagkainan
B. nagpupunta sa palengke
C. naglalaba ng kaniyang damit
3. Ano ang katabi niya sa mesa habang siya ay gumagawa ng takdang aralín?
A. baso B. ilawan C. radyo
4. Ano ang kaniyang tagabantay sa kaniyang higaan kapag siya ay natutulog?
A. aso B. laruan C. pusa
5. Ano ang tila sumisigaw sa kaniya habang nakasakay sa traysikel?
A. malakas na ihip ng hangin
B. malakas na tugtog ng radyo
C. malakas na tunog ng tambutso

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin ang personipikasyong ginamit sa bawat pangungusap. Isulat ito sa iyong kuwaderno.

Halimbawa:

Umiiyak ang kandila habang ito ay umiilaw.

Sagot: umiiyak ang kandila

1. Sumasayaw ang mga kawayan sa bawat ihip ng hangin.
2. Ang makulay mong buhok ay naghahanap ng atensiyon.
3. Galit na bumuhos ang ulan kagabi.
4. Tumatakbo ang oras habang ginagawa namin ang proyekto.
5. Ang mga bulaklak sa hardin ay nakangiting tumitingin sa akin.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Tukuyin ang mga tayutay na halimbawa ng personipikasyon sa ibaba. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Lumuluha ang kalangitan sa aking pag-alis.
2. Niyakap ng dilim ang paligid dahil sa makapal na ulap.
3. Masayang bumabati ang mga bulaklak sa aming bakuran.
4. Nagsasayaw ang mga dahon dahil sa ihip ng hangin.
5. Humahalik sa aking pisngi ang hangin.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Piliin sa loob ng kahon ang angkop na personipikasyon sa bawat pangungusap. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong kuwaderno.

- A. nalulungkot ang mga aklat
- B. halik ng hangin
- C. pinaso siya ni haring araw
- D. kumakaway ang mga labahin
- E. gumuhit ng apoy

1. Kumulog nang malakas at _____ ang kalangitan.
2. Hindi naglaba si Aling Helen kayâ _____ sa kaniya.
3. _____ dahil nakaligtaan na siláng basahin ng mga bata, na kompyuter ang laging inaatupag.
4. Nakikiliti ako sa _____ na dumadampi sa aking pisngi.
5. Maaga pa ay masakit na ang balat ni Mon, _____.

Natutuhan mo sa araling ito ang kahulugan at mga halimbawa ng personipikasyon.

Ang personipikasyon ay isang tayutay na nag-uugnay ng mga katangian ng tao sa mga bagay o hayop. Tinatawag din itong pag **t** _ **t** _ _, pagsasatao, o pagbibigay-katauhan.

Pagtukoy sa Tayutay na Hyperbole

Aralín

Natutuhan mo sa nakaraang aralin ang kahulugan at mga halimbawa ng tayutay na personipikasyon o pagtatao. Nagamit mo rin ang ilang halimbawang ibinigay sa mga pagsasanay.

Ngayon naman ay pag-aaralan mo ang mga salitang nangangahulugan ng pagmamalabis. Tinatawag itong tayutay na hyperbole.

Ang hyperbole ay isang uri ng tayutay na nagpapahayag ng pagmamalabis o pagpapasidhi sa kalabisan o kakulangan ng isang tao, bagay, pangyayari, kaisipan, damdamin, at iba pang katangian, kalagayan, o katayuan.

Mga halimbawa ng hyperbole:

- * Tumambad sa kaniya ang gabundok na papel sa mesa.
- * Dahil sa sobrang gutom, kaya niyang kumain ng isang buong baka.
- * Linisan mo nga ang iyong silid ng isang milyong ulit.
Napakarumi na nito. Baka magkasakit ka sa alikabok.
- * Mukhang tingting ka na sa kapayatan! Kumain ka ng masusustansiyang prutas at gulay.

Mapapansin na ang mga salitang may salungguhit ay kalabisan sa tunay na nais iparating. Nais lamang ipahayag o ipakahulugan na labis o higit ito sa inaasahan o normal na kalagayan.

Halimbawa, ang isang bata na sobrang payat ng katawan ay inilarawan na katulad sa tingting. Nangangahulugan ito na labis ang nipis ng katawan ngunit pinasidhi lamang ng ekspresyon.

Samakatuwid, ang hyperbole ay pagmamalabis na pahayag tungkol sa isang bagay o kaisipan na kadalasan nga ay malayo sa aktuwal o katotohanan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang kuwento. Sagutin ang mga tanong sa susunod na pahina. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Ang Bagong Doktor

(Isinalin)

Malalim na ang gabi ngunit gising pa rin si Luis. Ang katabi niyang bentilador ay tila bumubulong. Lumilikha ng ingay na kinainisan na rin ni Luis dahil para bang nagdaragdag pa ito ng pasakit para sa kaniya. Sinindihan niya ang ilaw sa silid at agad na tumambad sa kaniya ang gabundok na papel sa kaniyang mesa na tila nakikipagtitigan pa sa kaniya. Umupo siya sa silya at sinimulan niyang isa-isahin ang bawat piraso ng papel.

Kinaumagahan, maaaga pa'y bumangon na si Luis. Dahil kulang pa sa oras ang kaniyang pagtulog, pakiramdam niya'y isang napakalaking bato ang kaniyang ulo na parang nakalubog sa maputik na tubig. Tanging ang mainit na tubig pampaligo lámang ang nakatulong sa kaniyang makabalik sa kaniyang diwa. Nagmano na siya sa kaniyang nanay na siya namang nagwikang, "Kaya mo iyan anak, gagabayan ka ng Diyos."

Ilang sandali pa, nása loob na ng malawak na silid si Luis. Sinimulan na ring ipamahagi ng guro ang mga papel sa pagsusulit. Dinig ni Luis ang pagtambol ng kaniyang puso...nakabibinging pagdagundong.

Taimtim na bumulong si Luis ng panalangin saka niya kinuha ang kaniyang lapis. Nang simulan niyang buklatin ang mga pahina ng pagsusulit, naramdaman niyang binibigyan siya ng lakas ng loob ng mga ito. Unti-unting naalala niya sa kaniyang isipan ang lahat ng kaniyang mga binása at pinag-aralan sa loob ng iláng buwan na paghahanda. Sa paglipas ng iláng oras, walang sinoman sa silid ang natinag at gumawa ng kahit na kaunting kaluskos ng ingay man lámang.

Mayamaya pa, isa-isa nang ipinapasa ng mga mag-aaral ang kaniya-kaniyang papel sa guro. Ginamit namn ni Luis ang iláng nalalabing minuto upang tiyakin na nakasagot siya sa bawat tanong.

1. Sino ang bagong doktor?
2. Ano ang ginawa niya bílang paghahahanda para sa kaniyang pagsusulit?
3. Ano ang ginawa ni Luis bago niya sinimulang sagutin ang pagsusulit?
4. Ano kaya ang naging damdamin ni Luis pagkatapos niyang sagutin ang pagsusulit?
5. Alin sa mga nilalaman ang halimbawa ng hyperbole.

Gawain sa Pagkatuto Bílang 2: Piliin ang hyperbole na ginamit sa bawat pangungusap sa ibaba. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Susungkitin ko ang mga bituin sa kalangitan, makamit ko lámang ang iyong pag-ibig.
2. Ang pagmamahal ng magulang ay abot hanggang langit.
3. Bumaha ng dugo sa lansangan dahil sa nangyaring salpukan ng mga sasakyan.
4. Mas malaki pa sa mundo ang utak ni Jose sa lawak ng kaniyang kaalaman.
5. Matulin pa sa kidlat ang pagtakbo ni Mike nang lumindol.

Gawain sa Pagkatuto Bílang 3: Tukuyin kung gumamit ng hyperbole sa bawat pangungusap. Lagyan ng tsek (✓) kung Oo at ekis (X) naman kung Hindi. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

- _____ 1. Nasa kaniya na ang lahat ng kayamanan sa mundo. Wala na siyang ibang mahihiling pa.
- _____ 2. Isang trak sa dami ang kailangan kong basahin.
- _____ 3. Kumindat at ngumiti sa akin ang mga bituin sa kalangitan.
- _____ 4. Susuungin ko ang apoy maabot ko lamang ang aking pangarap sa buhay.
- _____ 5. Sa sobrang init sa labas ay maari ng makapagluto ng itlog.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Piliin ang nais ipakahulugan ng mga sumusunod na hyperbole sa bawat pangungusap. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Namuti na ang buhok ni Jane sa paghihintay kay Sarah.
 - A. Matagal na naghintay si Jane kay Sarah.
 - B. Tumanda na si Jane sa paghihintay kay Sarah.
2. Abot-langit ang pagmamahal niya sa kaniyang kaibigan.
 - A. Mahal na mahal niya ang kaniyang kaibigan.
 - B. Hindi niya kayang mahalin ang kaibigan.
3. Bumabaha ng túlong sa lugar na sinalanta ng bagyo. Kabi-kabila ang mga pagkain at mga damit na ipinamimigay.
 - A. Walang tumulong sa mga biktima ng bagyo.
 - B. Maraming tumulong sa mga biktima ng bagyo.
4. Pasan-pasan ko ang daigdig.
 - A. Binubuhat ko ang mundo.
 - B. Marami na akong problemang kinakaharap sa buhay.
5. Umuusok ang ilong ni Ruel sa galit.
 - A. Galit na galit si Ruel.
 - B. May sakit sa ilong si Ruel.

A

Natutuhan mo sa araling ito ang kahulugan at mga halimbawa ng hyperbole.

Ang hyperbole ay isang uri ng tayutay na nagpapahayag ng pagm _ m _ l _ _ _ s o pagpapasidhi sa kalabisan o kakulangan ng isang tao, bagay, pangyayari, kaisipan, damdamin, at iba pang katangian, kalagayan, o katayuan.

Susi sa Pagwawasto

WEEK 1				
Gawain sa Pagkatuto 5		1. Maria-Sino 2. Tumutulong sa gawaling bahay-Año 3. Mga matatanda-Sino 4. Siouman na Nangangailangan-Sino 5. Maria Matulingin-Año		1. Sino 2. Año 3. Ilno 4. Sino 5. Año
Gawain sa		Pagkatuto 3		1. Sino 2. Año 3. Año 4. Año 5. Sino
Gawain sa Pagkatuto 1		Gawain sa Pagkatuto 1		1. M other Tongue 2. Gng. Emerald Soriano 3. Dahil sa mga magandang kuwento

WEEK 2				
Gawain sa Pagkatuto 1		1. Sino 2. Año 3. Año 4. Sino 5. Sino		1. Hulyo 1883 2. Mababang Paaralan ng Longos 3. noong 1971
Gawain sa		Pagkatuto 5		1. Sino 2. Año 3. Kailan 4. Sino 5. Sino
Gawain sa		Pagkatuto 3		1. Sino 2. Año 3. Kailan 4. Sino 5. Sino
Gawain sa		Pagkatuto 3		1. Sino 2. Año 3. Kailan 4. Sino 5. Sino

WEEK 3				
Gawain sa Pagkatuto 1		1. Online Semina sa Pag-Iwas sa COVID-19 2. Ika-18 ng Disyembre 2020 sa ganap na Ika- 3 ng hapoon 3. Borangay Kapitan 4. Mahalaga ito. 5. Sumang-ayon		1. / 2. X 3. / 4. X 5. /
Gawain sa Pagkatuto 2		Pagkatuto 2		1. / 2. X 3. / 4. X 5. /
Gawain sa Pagkatuto 3		Pagkatuto 3		1. Sa aking palagay 2. Kung ako ang tatatungin 3. Magandang tema 4. Kung hindi ako nagkakamali 5. Sumasang-ayon ako

WEEKS 4-5				
Gawain sa Pagkatuto 1		1. A 2. B 3. B 4. C 5. A		1. A 2. A 3. A 4. A 5. A
Gawain sa Pagkatuto 3		Pagkatuto 3		1. A 2. X 3. / 4. /
Gawain sa Pagkatuto 3		Pagkatuto 3		1. A 2. A 3. A 4. A 5. A

Week 6				
Gawain sa Pagkatuto 1		1. A 2. B 3. A 4. C 5. A		1. Ina 2. Dory 3. Mata 4. France 5. Diego
Gawain sa Pagkatuto 3		Pagkatuto 3		1. Ina 2. Dory 3. Mata 4. France 5. Diego
Gawain sa Pagkatuto 4		Pagkatuto 4		1. bulaklak 2. Haligi 3. Tupa 4. Gatas 5. bituin
Gawain sa Pagkatuto 5		Pagkatuto 5		1. C 2. E 3. G 4. F 5. A

Week 7				
Gawain sa Pagkatuto 1		1. C 2. A 3. B 4. B 5. C		1. sumasagaw na kawayan 2. buhok na naghahanap ng atensyon 3. galit na ulan 4. oras na humatakbo 5. bulaklak na nakangiting tumitingin
Gawain sa Pagkatuto 2		Pagkatuto 2		1. sumasagaw na kawayan 2. buhok na naghahanap ng atensyon 3. galit na ulan 4. oras na humatakbo 5. bulaklak na nakangiting tumitingin
Gawain sa Pagkatuto 3		Pagkatuto 3		1. lumuluhang kalangitan 2. niyokap ng dilim 3. bumabati ang mga bulaklak 4. nagsasagaw ang mga dahon 5. humahalik ang hangin
Gawain sa Pagkatuto 4		Pagkatuto 4		1. E 2. D 3. A 4. B 5. C

Week 8				
Gawain sa Pagkatuto 1		1. si Luis 2. nagsisipag sa pag-aaral/nagpupuyat sa pagbabasa 3. taimtim na bumulong ng pandanangin 4. masayo/muluwag sa pakiramdam		1. A 2. A 3. B 4. B 5. A
Gawain sa Pagkatuto 2		Pagkatuto 2		1. / 2. / 3. X 4. / 5. /
Gawain sa Pagkatuto 3		Pagkatuto 3		1. / 2. / 3. X 4. / 5. /
Gawain sa Pagkatuto 4		Pagkatuto 4		1. / 2. / 3. X 4. / 5. /

PIVOT Assessment Card for Learners

Personal na Pagtatása sa Lebel ng Performans para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang deskripsiyon bilang gabay sa iyong pagpili.

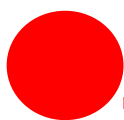

- ★ -Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ✓ -Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako nang bahagya sa pagsasagawa nito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ? -Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis sa pagsasagawa nito. Hindi ko naunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

Gawain sa Pagkatuto

Week 1	LP	Week 2	LP	Week 3	LP	Week 4	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	
Week 5	LP	Week 6	LP	Week 7	LP	Week 8	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	

Paalala: Magkaparehong sagot ang ilalagay sa LP o Lebel ng Performans sa mga gawaing nakatakda ng higit sa isang linggo o week. Halimbawa: Ang aralin ay para sa Weeks 1-2, lalagyan ang hanay ng Week 1 at Week 2 ng magkaparehong ★, ✓, ?.

Sanggunian

- Department of Education. (2020). *K to 12 Most Essential Learning Competencies with Corresponding CG Codes*. Pasig City: Department of Education.
- Department of Education. *Mother Tongue-Based Multilingual Education: Kagamitan ng Mag-aaral Tagalog*. Pasig City: Department of Education.
- Department of Education. *Mother Tongue-Based Multilingual Education: Teacher's Guide*. Pasig City: Department of Education.
- Department of Education. (2020). *Revised MELC sa Edukasyon sa Pagpapakatao. RM 306, s. 2020 Corrigendum to the Enclosures in Regional Order No. 10, s. 2020, Re: Implementing Guidelines on the Implementation of MELC PIVOT 4A Budget of Work (BOW) in all Learning Areas for Key Stage 1 - 4*.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta Rizal

Landline: 02-8682-5773 locals 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

